

Dejan R. Popovic, dipl. inz.
Beograd, Stevana Sremca 18

REPUBLICKA AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
Natalija Varagic, dipl. inz.
Beograd, Visnjiceva 8

Predmet: Misljenje o nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o obrascima zahteva za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija
(http://www.ratel.rs/upload/documents/javne_rasprave/Nacrt_Pravilnika_o_izmenama_i_dopunama_Pravilnika_o_zpd_obrascima_za_rf/Izmene_i_dopune_Pravilnika_o_obrascima_ZPD_za_koriscenje_radio_frekvencija.pdf)

V e z a : [Javne konsultacije o nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o obrascima zahteva za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija](#) (06.11.2013)

Postovana koleginice Varagic,

1. - U predmetu uređivanja iz clana 1. Pravilnik o obrascima zahteva za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija
<http://www.ratel.rs/upload/documents/Regulativa/Pravilnici/Radiokomunikacije/Pravilnik%20o%20obrascima%20za%20pojedinačne%20dozvole%20za%20RF.pdf>) stoji "obrazac zahteva za za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija u zavisnosti od vrste elektronske komunikacione mreže ili usluge", a mislim da bi trebalo da stoji: "obrazac zahteva za za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija za određenu **vrstu radio-stanice** u zavisnosti od vrste elektronske komunikacione mreže ili **vrste sluzbe** (alternativa: **prirode sluzbe**)".

Obrazloženje - Radio-frekvenciju(e) koristi radio-stanica (radio-predajnik i/ili radio-prijemnik), a radio-stanicu koristi domace ili strano pravno ili fizicko lice (organizacija, preduzece, predstavništvo, operator, eksploator, vlasnik, imalac, pretplatnik i tsl.). Valja se ovom prilikom podsetiti da se radio-frekvencije ne koriste samo radio-stanice (radio-predajnici i/ili radio-prijemnici) za radio-komunikacione usluge, vec i uređaji za industrijsku, naucnu i medecinsku (ISM) primenu radio-frekvencijske energije.

2. - U clanu 2. ovog pravilnika stoji:

"1) Obrazac ZPD – Zahtev za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija", mislim da bi trebalo da stoji: "1) Obrazac ZPD – Zahtev za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija za radio-stanicu";

"6) Obrazac ZPD -DKP – Zahtev za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija diplomatsko-konzularnom predstavništvu", a mislim da bi trebalo da stoji: "6) Obrazac ZPD -DKP – Zahtev za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija za radio-stanicu diplomatsko-konzularnog predstavništva";

"7) Obrazac ZPD-SPL – Zahtev za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija stranom pravnom licu", a mislim da bi trebalo da stoji: "7) Obrazac ZPD-SPL – Zahtev za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija stranom pravnom licu", a milim da bi trebalo da stoji: "7) Obrazac ZPD-SPL – Zahtev za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija radio-stanice stranog pravnog lica".

"8) Obrazac ZPDPR – Zahtev za izdavanje privremene dozvole za korišćenje radio-frekvencija", a mislim da bi trebalo da stoji: ""8) Obrazac ZPDPR – Zahtev za izdavanje privremene dozvole za

korišćenje radio-frekvencija za radio-stanicu";

"8a) Obrazac ZPD-SPL – Zahtev za izdavanje privremene dozvole za korišćenje radio-frekvencija stranom pravnom licu", a mislim da bi trebalo da stoji: "7) Obrazac ZPD-SPL – Zahtev za izdavanje privremene pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija za radio-stanicu stranog pravnog lica".

3. - U članu 2. nacrtu ovog pravilnika stoji:

"□ *DVB-T2 – Digitalna radio-difuzna stanica, televizijska*

□ *T-DAB - Digitalna radio-difuzna stanica, radijska*".

Medjutim, **DVB-T2** i **T-DAB** nisu oznake za vrstu digitalne radio-difuzne stanice, televizija, i vrstu digitalne radio-difuzne stanica, audio, već su to skraćene od "**D**igital **V**ideo **B**roadcasting - **T**errestrial 2" i "**T**errestrial - **D**igital **A**udio **B**roadcasting". U *Predgovoru Medunarodnoj listi frekvencija Radio-komunikacionog biroa* ([the Preface to the BR IFIC](#)) DVB-T2 je oznaka za **system** digitalne televizije.

4. - U Obrascu ZPD tacku 4.2 trebalo bi izmeniti i dopuniti u skladu sa nize navedeno takom 6 (Tabela "vrsta stanice") iz Predgovora ([the Preface to the BR IFIC](#)):

6. TABLE 'CLASS OF STATION'

Symbol	Description
AL	Aeronautical radionavigation land station (transmitting station in the aeronautical radionavigation service)
AM	Aeronautical radionavigation mobile station (receiving station in the aeronautical radionavigation service)
AT	Amateur station
BC	Broadcasting station, sound
BT	Broadcasting station, television
FA	Aeronautical station (transmitting station in the aeronautical mobile service)
FB	Base station (transmitting station in the land mobile service)
FC	Coast station (transmitting station in the maritime mobile service)
FD	Aeronautical station in the aeronautical mobile (R) service
FG	Aeronautical station in the aeronautical mobile (OR) service
FL	Land station (transmitting station in the mobile service)
FP	Port station (transmitting station in the maritime mobile service, for port operation)
FX	Fixed station (transmitting station in the fixed service)
LR	Radiolocation land station (transmitting station in the radiolocation service)
MA	Aircraft station (receiving station in the aeronautical mobile, aeronautical mobile (R) or aeronautical mobile (OR) service)
ML	Land mobile station (receiving station in the land mobile service)
MO	Mobile station (receiving station in the mobile service)

- MR Radiolocation mobile station (receiving station in the radiolocation service)
- MS Ship station (receiving station in the maritime mobile service)
- NL Maritime radionavigation land station (transmitting station in the maritime radionavigation service)
- NR Radionavigation mobile station (receiving station in the radionavigation service)
- OD Oceanographic data station (receiving station in the maritime mobile service for oceanographic purposes)
- OE Oceanographic data interrogation station (transmitting station in the maritime mobile service for oceanographic purposes)
- PL Combination of two or more classes of station (limited to collective entries made under the terms of RR20.5)
- RM Maritime radionavigation mobile station (receiving station in the maritime radionavigation service)
- RN Radionavigation land station (transmitting station in the radionavigation service)
- SA Meteorological aids mobile station (receiving station in the meteorological aids service)
- SM Meteorological aids base station (transmitting station in the meteorological aids service)
- SS Standard frequency and time signal station (transmitting station in the standard frequency and time signal service).

5. - Stavise, posto [Baza podataka o korišćenju radio-frekvencijskog spektra](#) sadrzi i rubriku "Vrsta sluze", u Obrascu ZPD tacku 2. trebalo bi izmenititi i dopuniti u skladu sa nize navenom tackom 7.1 (Tabela "Priroda slube") iz pomenutog Predgovora:

7.1 TABLE 'NATURE OF SERVICE'

Symbol	Description
AX	Fixed station used for provision of services related to aircraft flight safety
AS	Stations using adaptive system
CO	Station open to official correspondence exclusively
CP	Station open to public correspondence
CR	Station open to limited public correspondence
CV	Station open exclusively to correspondence of a private agency
FS	Land station established solely for the safety of life
HP	Fixed station using high altitude platform
MX	Fixed station used for transmission of meteorological information
OT	Station open exclusively to operational traffic of the service concerned
PX	Fixed station used for press transmission
RC	Non-directional radiobeacon
RD	Directional radiobeacon
RG	Radio direction-finding station
RT	Revolving radiobeacon

SP Station for passive use in the meteorological aids service

ST Fixed station using tropospheric scatter

6. - Nikad mi neće biti jasno zasto se Obrazac ZPD – Zahtev za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija (za radio-stanicu) znacajno razlikuje od nize navedenog Obrascu DRS - Dozvola za korišćenje radio-frekvencija za radio-stanicu iz Pravilnik o načinu korišćenja radio stanica na domaćim i stranim vazduhoplovima, lokomotivama, brodovima i drugim plovilima (<http://www.ratel.rs/upload/documents/Regulativa/Pravilnici/Radiokomunikacije/Pravilnika%20o%20stanicama%20na%20avionima,lokomotivama%20i%20brodovima.pdf>):

Obrazac DRS

REPUBLIKA SRBIJA

REPUBLIČKA AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE

DOZVOLA ZA KORIŠĆENJE RADIO-FREKVENCIJA ZA RADIO-STANICU

Izdana na osnovu člana 86.Zakona o elektronskim komunikacijama („Službeni glasnik RS“, broj 44/10)

01 Broj dozvole _____

60 Datum _____

30 Imalac dozvole:

302 Adresa:

50 Telefon: Telefaks: e-mail:

502 Šifra(delatnosti)korisnika:

OVIM SE DOZVOLJAVA KORIŠĆENJE RADIO-FREKVENCIJA ZA RADIO-STANICU

90215 Jedinica frekvencije

90216 Predajna frekvencija

90225 Frekvencija u vezi sa gornjom(prijemna,rezervna i dr.)

90235 Redni broj kanala

90240 Vrsta radio-stanice

90244 Vrsta radio-službe

90301 Lokacija predajnika

90307 Naziv uže lokacije predajnika

90326 Geografska dužina i širina po Griniču(WGS koordinate)

90341 Nadmorska visina terena(m)

90345 Znak identifikacije

90407 Širina opsega zauzeta emisijom,vrsta emisije

90419 Kod snage

90420 Jedinica snage

90421 Vrednost snage

90426 Pomeraj frekvencije(offset)TV predajnika i pretvarača

90507 Visina predajne antene iznad terena(m)

90511 Efektivna visina predajne antene(m)

90519 Tip predajne antene

90522 Polarizacija

90523 Usmerenost predajne antene

90525 Azimutmaksimalnog zračenja
90528 Ugaoširine glavnog snopa predajne antene
90531 Dobitak predajne antene/antenskog sistema(dB)
90533 Elevacioni ugao glavnog snopa
90536 Odnos napred-nazad(dB)
90541 Donja granica frekvencijskog opsega
90547 Gornja granica frekvencijskog opsega
90701 Selektivnost i osetljivost prijemnika
90827 Vreme rada
90835 Maksimalno radno vreme radio-stanice
90840 Pokretljivost radio-stanice
90842 Broj radio-stanica u mreži
90845 Proizvođač radio-stanice, tip radio-stanice
90846 Serijski broj radio-stanice

Napomena

Naplaćena naknada za izdavanje dozvole u iznosu od _____ dinara

Ova dozvola važi od ___ do ___

Datum početka korišćenja radio-frekvencije _____

Rok za obavljanje tehničkog pregleda

M.P.

Potpis ovlašćenog lica

Višnjićeva 8, 11000 Beograd, REPUBLIKA SRBIJA
Višnjićeva 8, 11000 Belgrade, REPUBLIC OF SERBIA
Contact center & fax: [+381 11 3242 673](tel:+381113242673)
website: www.ratel.rs

Iskreno,
Dejan Popovic

Beograd, 6. novembar 2013.

P.S. - Prema odrednici "Vikipedije" - "*Tipovi emisija*" ([Types of radio emissions - Wikipedia](#)), vrsta emisije u DVB-T(2) sistemu je G7W. [Tehnički parametri Inicijalne mreže](#) (JP "Emisiona tehnika i veze) sadrže širinu zauzetog opsega, odnosno sirina potrebnog opsega od 7.61 MHz. Onda je oznaka emisije: 7M61 G7W (a ne X7FXF, kao u tacki 2.1. Plana raspodele: http://www.ratel.rs/upload/documents/Regulativa/Pravilnici/Pravilnici_koje_donosi_MTID/Pravilnik_o_utvrđivanju_plana_raspodele_za_digitalne_TV_stanice_SGRS-73-13.pdf). U svakom slučaju ovo treba proveriti u Medjunarodnoj listi frekvencija (kako su Ujedinjeno kraljevstvo i Nemacka prijavili svoje dodele?).